

Handläggare
Suzanne Fyffe
Telefon: 0850803012

Till
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Stadsövergripande trädmål

Svar på remiss angående Stadsövergripande trädmål (KS 2022/581)

Förvaltningens förslag till beslut

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det som svar på remissen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat förslag om stadsövergripande trädmål till Spånga-Tensta stadsdelsnämnd för yttrande.

Förvaltningen är i huvudsak positiv till förslaget, men ser en möjlig svårighet att ekonomiskt klara ersättningsförslaget två nya träd mot ett nedtaget utan att erforderliga ersättningsformer införs. Förvaltningen anser därför att ansökningar för klimatmedel öppnas upp för trädplantering och att klimatnyttan kan räknas utifrån schablon. Vidare anser förvaltningen att det i nya markanvisningar från Exploateringskontoret ska ingå krav på viss plantering. Förvaltningen vill i det sammanhanget också betona vikten av att ta hänsyn till platsen, ståndort och inte begränsa urvalet av trädarter till inhemska arter.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat förslag om stadsövergripande trädmål till Spånga-Tensta stadsdelsnämnd för yttrande. Förslaget har remitterats till samtliga stadsdelsnämnder samt till Exploateringsnämnden och stadsledningskontoret.

I kommunfullmäktiges budget 2020 fick trafiknämnden i uppdrag att i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och kommunstyrelsen ta fram ett stadsövergripande trädmål. Ansvaret för att planera och sköta om stadens träd är fördelat mellan olika förvaltningar och bolag.

Stadsbyggnadskontoret och miljöförvaltningen fyller viktiga funktioner i att planera för träd, respektive att följa upp trädens ekosystemtjänster.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning

Fagerstagatan 15
Box 4066
16304 Spånga
Växel 08-50803000
Fax
spanga-tensta@stockholm.se
www.stockholm.se/spanga-tensta

Stockholms stad har sedan tidigare en trädpolicy som antogs av kommunfullmäktige 1991. För innerstadsstadsdelarna togs trädplaner för gatuplanteringar fram under slutet av 1990-talet men dessa har endast delvis genomförts då de var ofullständiga. För stadens parker och grönområden har parkplaner tagits fram och dessa uppdateras av stadsdelsförvaltningarna.

Ärendet

Den bebyggda marken i Stockholms län ökade mellan 2005 till 2015 med 15 procent. Arealen grönyta har under samma tid minskat, särskilt i de områden som tidigare har haft största andelen grönyta. När den bebyggda marken ökar blir det än viktigare att bevara och utöka de ytor med gröna kvaliteter som finns kvar. Den är dock inte tillräcklig för att möta flera av dagens urbana utmaningar, till exempel att bidra till att hantera effekter av extremväder, skyfall samt säkerställa biologisk mångfald. Här är träden en viktig del i en mer finmaskig grönstruktur som finns i olika stadsmiljöer och områden

Staden har mål för bostadsbyggande och infrastruktur men saknar motsvarande mätbara mål för grönska. Samtidigt blir de nyttor som grönskan erbjuder, ofta benämnda ekosystemtjänster, allt viktigare i den växande staden. Dessa nyttor innebär exempelvis att:

- Folkhälsa och trivsel i staden stärks
- Effekter av klimatförändringar mildras, till exempel avseende värmeböljor och skyfall
- Dagvatten fördröjs och renas
- En god luftkvalitet bibehålls
- Biologisk mångfald och ekologiska samband stärks samt
- Nära och lokal tillgång till grönska i stadsmiljön erbjuds

Ett trädmål behöver förhålla sig till den konkurrens om tillgänglig mark som finns i en tät storstad som Stockholm. Detta är särskilt viktigt med tanke på stadens ambitiösa bostadsmål. När 140 000 nya bostäder byggs mellan åren 2010 och 2030 innebär det ibland att grönområden exploateras och att många träd då behöver tas ner. Även aspekter som estetiska värden, säkerhet, framkomlighet och tillgängliga ekonomiska medel för arbete med träd bör beaktas. Målet behöver även ta hänsyn till fördelning av ansvar mellan förvaltningar och bolag, där varje berörd del av stadens organisation kommer behöva vidta åtgärder för att nå målen inom sin respektive rådighet.

Stadens arbete med träd behöver även utgå från principen *rätt funktion på rätt plats*, för att optimera investeringar i relation till deras nytta. Olika träddarter klarar olika typer av förutsättningar och levererar olika ekosystemtjänster. Staden behöver därför arbeta med diversifiering av trädbeståndet för att säkerställa ett mer motståndskraftigt bestånd. Graden av diversifiering är svår att mäta i ett kvantitativt mål och är ett exempel på att även med antagna trädmål behöver staden fortsätta arbeta för att stärka trädens ekosystemtjänster utifrån en förståelse för trädens förutsättningar.

Utifrån ovanstående föreslår trafikkontoret och miljöförvaltningen att två trädmål införs i Stockholm stad; där *mål ett* är att varje nedtaget träd ska ersättas med ett nyplanterat i samma stadsdelsområde, men inte nödvändigtvis på samma plats. Detta mål skärptes av nämnderna till att för varje nedtaget träd ska *två träd* nyplanteras.

Som *mål två* föreslås att krontäckningsgraden i staden ska öka. De viktigaste platserna att öka krontäckningsgraden på är stadens hårdgjorda ytor, det vill säga främst gator och torg. Med en ökad krontäckning på gator och torg förbättras till exempel möjligheten att hantera skyfall och ge skydd vid värmeböljor. I parker är det också viktigt med träd på vissa platser, men det är även viktigt att värna stora öppna grönytor som kan användas till lek och rekreation.

Att plantera ett nytt träd i offentlig miljö, inklusive garantiskötsel, kostar ca 35 till 50 tkr i grön miljö eller ca 150 tkr på hårdgjord yta. Det innebär att om en förvaltning idag inte regelmässigt ersätter fällda träd skulle efterlevnad av det första trädmålet innebära merkostnader. För att säkerställa att arbetet med att nå trädmålen inte blir alltför kostnadsdrivande är det viktigt att staden söker synergier med andra satsningar som kan bidra till måluppfyllelse. Det kan till exempel handla om kommande etapper inom Grönare Stockholm, beviljade klimatinvesteringar och stadsdelsnämndernas parkinvesteringar.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för kansli.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen är överlag positiv till förslaget, men ser en möjlig svårighet att ekonomiskt klara ersättningsförslaget två nya träd mot ett nedtaget utan att erforderliga ersättningsformer införs.

Förvaltningen anser därför att ansökningar för klimatmedel öppnas upp för trädplantering och att klimatnyttan kan räknas utifrån schablon. Vidare anser förvaltningen att det i nya markanvisningar från Exploateringskontoret ska ingå krav på viss plantering. Förvaltningen vill i det sammanhanget också betona vikten av att ta hänsyn till platsen, ståndort och inte begränsa urvalet av trädarter till inhemska arter.

Victoria Callenmark
Stadsdelsdirektör
Spånga-Tensta
stadsdelsförvaltning

Jonas Eliasson
Avdelningschef
Spånga-Tensta
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Stadsövergripande trädmål. Protokollsutdrag och tjänstemanutlåtande

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Victoria Callenmark, Stadsdelsdirektör	2022-08-10
Jonas Eliasson, Avdelningschef	2022-08-10